

Dosarul nr. 2ra-1123/2019

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, M. Anton, I. Cotruță)

DECIZIE

24 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Buzdugan
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea
prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută
hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 15 mai 2018 Valentina Buzdugan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălțării dreptului la
executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constatarea încălțării dreptului
la examinarea în termen rezonabil a cauzei de contencios administrativ, încasarea
prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că în baza contractului individual de muncă nr.7
din 01 februarie 2008 încheiat cu Direcția sănătății a Consiliului mun. Chișinău, a fost
numită ca director al IMSP Centru de Sănătate Băcioi. Ulterior, prin decizia
Consiliului com. Băcioi nr.8/2 din 15 noiembrie 2013 și ordinele Direcției sănătății a
Consiliului mun. Chișinău nr.124p din 29 noiembrie 2013, nr.132p din 13 decembrie
2013 și nr.6p din 06 februarie 2014 a fost concediată din funcția deținută, fiind încetat
contractul individual de muncă nr.7 din 01 februarie 2008.

A susținut că prin hotărârea din 04 iunie 2014 a Judecătoriei Grigoriopol,
menținută prin decizia din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierea
din 10 iunie 2015 a Curții Supreme de Justiție au fost recunoscute ilegale și anulate
decizia Consiliului com. Băcioi nr.8/2 din 15 noiembrie 2013 și ordinele Direcției
sănătății a Consiliului mun. Chișinău nr.124p din 29 noiembrie 2013, nr.132p din 13

decembrie 2013 și nr.6p din 06 februarie 2014 prin care a fost concediată reclamanta și încetat contractul individual de muncă nr.7 din 01 februarie 2008, fiind restabilită în funcția de director al IMSP Centru de Sănătate Băcioi, deci a fost constatată ilegalitatea eliberării din funcția deținută și privarea ilegală din vina Consiliului com. Băcioi și conducerii Direcției sănătății de a munci și a primi în termen salariu.

A relatat reclamanta că în temeiul documentului executoriu nr.3-1200/14 din 04 iunie 2014 emis de Judecătoria Grigoriopol privind restabilirea în funcția de director a Centrului de Sănătate Băcioi, executorul Vînaga Corneliu a emis la 06 iunie 2014 încheierea de intentare a procedurii de executare nr.078-314/2014, care a fost expediată spre executare Direcției sănătății a Consiliului mun. Chișinău, Primăriei și Consiliului Băcioi.

Dat fiind faptul ca hotărârea nu a fost executată, executorul a solicitat de nenumărate ori executarea documentului executoriu emis de Judecătoria Grigoriopol, însă de fiecare dată a fost constatată eschivarea și neexecutarea de către Consiliul și Primăria com. Băcioi, precum și de Direcția sănătății a Consiliului.

A indicat că deși, la 06 februarie 2015 Direcția sănătății a Consiliului mun. Chișinău a emis formal ordinul nr.10p cu privire la restabilirea în funcția de director a IMSP Centru de Sănătate Băcioi și stabilirea salariului, fără o decizie a fondatorului - Consiliul com. Băcioi cu privire la restabilirea în funcție, acesta nu a produs efecte juridice.

Reclamanta a specificat că abia peste un an și 5 luni la 31 octombrie 2015 a fost convocată ședința Consiliului Băcioi la care a fost inclusă în ordinea de zi chestiunea privind executarea documentului executoriu nr.3-1200/14 din 04 iunie 2014. Comisiile de resort din Primăria Băcioi au întocmit proiectul de decizie prin care s-a propus: 1. Abrogarea Deciziei Consiliului Băcioi nr.8/2 din 15 noiembrie 2013 cu privire la eliberarea reclamantei din funcția de Director al IMSP Centru de Sănătate Băcioi; 2. Restabilirea reclamantei în funcția de director al Centrului de Sanatate Băcioi; 3.Abrogarea Deciziei nr.2/2 din 21 februarie 2014 privind numirea în funcția de director al IMSP Centru de Sănătatea Băcioi a Adrianei Mihalache. La examinarea chestiunii în cauză, Primarul com. Băcioi a propus să fie exclus punctul 3 din proiectul de decizie, iar punctul 2 să fie completat cu înscrisul: „începând cu 23 noiembrie 2015”. Executorul fiind prezent la ședință a comunicat consilierilor că hotărârea din 04 iunie 2014 a Judecătoriei Grigoriopol urmează a fi executată din momentul în care a fost emisă și nu începând cu 23 noiembrie 2015, iar faptul excluderii pct.3 din proiectul deciziei va avea consecința imposibilității exercitării reale a atribuțiilor de serviciu de către reclamantă, din considerentul că actualul director al Centrului de Sănătate Băcioi, Adriana Mihalachi, nu este eliberată din funcție și se va crea o situație când vor fi 2 directori, și statutul Centrului de Sănătate nu prevede un asemenea caz.

A declarat reclamanta că consilierilor li s-a mai adus la cunoștința că prin asemenea acțiuni prejudiciază bugetul de stat și cel local, deoarece vor achita ilegal salarii la 2 directori, cu toate acestea, a fost aprobat cu votul a 12 consilieri proiectul de decizie cu modificările propuse de către Primarul com. Băcioi.

Astfel, din motiv că de către Consiliul com. Băcioi nu a fost abrogată Decizia nr.2/2 din 21 februarie 2014 cu privire la numirea în funcția de director a IMSP Centru de Sănătate Bacioi a Adrianei Mihalache, cât și din considerentul că în una și aceeași funcție nu pot activa concomitent două persoane, reclamanta nu a fost restabilită real

în funcția anterior deținută din data emiterii hotărârii de judecata, nu a fost dispusă stabilirea și achitarea salariului de funcție, deci decizia în cauză nu a produs efecte juridice.

Valentina Buzdugan a relatat că deși decizia nominalizată a fost adoptată la 31 octombrie 2015, dânzei nu i s-a adus la cunoștință contra semnătură, fapt ce a generat cu adresarea unei cereri scrise în acest sens. Însă și după aceasta, o perioadă de 10 zile nu a fost posibil să o primească.

A menționat că decizia Consiliului com. Băcioi nr.4/16 din 31 octombrie 2015 a primit-o la 27 noiembrie 2015 și a întreprins mai multe acțiuni legale prin care a încercat să-și exercite atribuțiile funcționale de director al IMSP Centru de Sănătate Băcioi, dar din motiv că funcția era ocupată de o altă persoană, la 30 noiembrie 2015 reclamanta a adresat o petiție Consiliului și Primarului com. Băcioi, însă, nu a primit răspuns și nici nu au fost întreprinse măsuri reale privind restabilirea ei în funcție, stabilirea salariului pe viitor și achitarea salariului începând cu 04 iunie 2014.

Reclamanta a indicat că la 28 ianuarie 2016 s-a adresat în instanța de contencios administrate cu acțiune împotriva Consiliului com. Băcioi, Direcției sănătății a Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea p.2 din decizia Consiliului Băcioi nr.4/16 din 31 octombrie 2015 în partea ce ține de restabilirea în funcția de director al Centrului de Sănătate Băcioi, începând cu 23 noiembrie 2015; anularea deciziei Consiliului Băcioi nr.2/2 din 21 februarie 2014; obligarea Consiliului com. Băcioi de a emite o altă decizie prin care reclamanta să fie restabilită real în funcția anterior deținută, începând cu 04 iunie 2014; încasarea în mod solidar de la Consiliul com. Băcioi și Direcția sănătății a Consiliului mun. Chișinău a prejudiciului material în suma salariului, a indemnizațiilor stabilite pentru perioada neexecutată a hotărârii judecătorești, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecata.

A evidențiat că ulterior, la 29 februarie 2016 Consiliul com. Băcioi a adoptat decizia nr.2/1 prin care a fost anulată decizia nr.2/2 din 21 februarie 2014 cu privire la numirea Adriannei Mihalache în funcția de director al Centrului de Sănătatea Băcioi, însă nici această decizie nu a produs efecte juridice pentru reclamantă, deoarece și în continuare Adriana Mihalache a exercitat de fapt atribuțiile de șef al IMSP Centru de Sănătate Băcioi. Or, prin adoptarea la 29 februarie 2016 a deciziei nr.2/1, Consiliul com. Băcioi nu a întreprins acțiuni reale privind abrogarea sau modificarea deciziei nr.4/16 din 31 octombrie 2015, contestată de ea.

A considerat că odată ce Consiliul și Primăria com. Băcioi nu au solicitat Camerei Înregistrării de Stat modificarea datelor din Registrul de stat prin substituirea administratorului Adriana Mihalache și înregistrarea reclamantei în funcția de director al IMSP Centrul de Sănătate Băcioi, decizia Consiliul Băcioi nr.2/1 din 29 februarie 2016 a fost una formală fără efecte juridice.

Astfel, deși prin pct.2 al deciziei Consiliului Băcioi nr.4/16 din 31 octombrie 2015 s-a dispus restabilirea reclamantei în funcție începând cu 23 noiembrie 2015, iar prin decizia nr.2/1 din 29 februarie 2016 a fost adoptată decizia privind anularea deciziei nr.2/2 din 21 februarie 2014 prin care a fost numită în funcția de director a IMSP Centrul de Sănătate Băcioi, Adriana Mihalache, reclamanta real nu a activat în funcția anterior deținută nici o zi.

A specificat că abia prin decizia Consiliului Băcioi nr.3/4 din 26 aprilie 2016 a fost modificată decizia Consiliului Băcioi nr.4/16 din 31 octombrie 2015 și substituit

în pct.2 sintagma „începând cu 23 noiembrie 2015” cu sintagma „conform hotărârii nr.3-1200/14 din 04 iunie 2014 a Judecătorei Grigoriopol”, iar sintagma „director” fiind substituită cu sintagma „sef”.

Decizia menționată i-a fost înmănată reclamantei la 11 mai 2016, însa, nici ulterior adoptării deciziei nu a fost restabilită real în funcția anterior deținută, deoarece nu i-au fost transmise în gestiune documentele, ștampila instituției și nu a fost încheiat contract individual de muncă.

Or, pentru a îndeplini atribuțiile funcționale de șef al IMSP Centru de Sănătate Băcioi nu era de ajuns numai emiterea deciziei Consiliului Băcioi privitor la restabilirea în funcție, dar necesita ca decizia respectivă să fie executată real prin transmiterea în gestiune a documentației, bunurilor, ștampilei, încheierea contractului individual de munca cu înregistrarea acestor modificări la Camera Înregistrării de Stat.

Totodată, reclamanta a indicat că la 28 decembrie 2016 s-a adresat repetat Camerei Înregistrării de Stat, cu privire la înregistrea ca administrator al IMSP Centrul de Sănătate Băcioi, conform hotărârii din 04 iunie 2014 a Judecătorei Grigoriopol și deciziilor nr.4/16 din 31 octombrie 2015, nr.3/4 din 26 aprilie 2016 și nr.2/1 din 29 februarie 2016 a Consiliului Băcioi, iar prin decizia Camerei Înregistrării de Stat din 20 ianuarie 2017 s-a admis cererea fiind operate modificările solicitate.

Valentina Buzdugan a relatat că prezentând documentelor referitoare la modificările operate, la aceeași data a fost semnat contractul individual de munca și fișa postului, fiind transmise reclamantei în gestiune documentele și ștampila Centrului, astfel, că tocmai la 20 ianuarie 2017 a fost restabilită real în funcția de șef a IMSP Centrul de Sănătate Băcioi.

Drept urmare, consideră că tergiversarea examinării unui litigiu legat de relațiile de muncă o perioadă de peste 2 ani, cât și executarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile 4 ani este o violare a art. 6 parf. 1 CEDO, iar conform art.5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 în urma constatării faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a executării în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral precum și a costurilor și cheltuielilor de judecată.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei în ordinea contenciosului administrativ de Judecătoria Chișinău, sediul Central, a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 04 iunie 2014 a Judecătorei Grigoriopol, încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din 19 iulie 2018 în prima instanță, avocatul Valentin Gaina, acționând în interesele reclamantei a concretizat verbal pretențiile din acțiune și a solicitat admiterea acțiunii doar în partea constatării încălcării dreptului reclamantei la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești irevocabile, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și a cheltuielilor de asistenta juridică în sumă de 3000 de lei, conform argumentelor expuse în explicațiile scrise (f.d. 138-153).

Prin hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial acțiunea și s-a constatat încălcarea dreptului reclamantei Valentina Buzdugan la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 04 iunie 2014 a

Judecătoria Grigoriopol, cu încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Valentinei Buzdugan a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului la executarea hotărârii în termen rezonabil în mărime de 15324, 16 lei și a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3000 de lei; în rest, pretenția din acțiune cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată - a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 17 septembrie 2018 Ministerul Justiției al Republicii Molodva a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 08 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

La 15 aprilie 2019 Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca depusă tardiv sau ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece acțiunea depusă de Valentina Buzdugan este în afara termenului legal.

Astfel, a menționat că conform raportului motivat al executorului judecătoresc Corneliu Vînaga din 13 iulie 2018, anexat la materialele dosarului, documentul executoriu nr.3-1200/14 din 04 iunie 2014 emis de către Judecătoria Grigoriopol privind restabilirea Valentinei Buzdugan în funcția de director al Centrului de Sănătate Băcioi a fost executat pe deplin de către Consiliul com. Băcioi.

Prin încheierea nr.078-169r/2017 din 23 ianuarie 2017 a executorului judecătoresc Corneliu Vînaga s-a dispus încetarea procedurii de executare, începută întru executarea documentului executoriu nr.3-1200/14 din 04 iunie 2014 emis de Judecătoria Grigoriopol, cu privire la restabilirea Valentinei Buzdugan în funcția de director a Centrului de Sănătate Băcioi.

Conform prevederilor art.3, alin. (3) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, care stabilesc că în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Consideră recurentul că la caz, pretenția urma a fi înaintată în decurs de 6 luni de la data încetării procedurii de executare, adică până la 23 iulie 2017, or, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 15 mai 2018, peste termenul legal.

A relatat că conform practicii Curții Europene în materia neexecutării hotărârilor se apreciază comportamentul autorităților însărcinate cu obligația executării și/sau a părților (creditorului sau a debitorului executării) la adoptarea măsurilor de executare sau împedirea executării (refuzuri neîntemeiate și amânări, pasivitatea; lipsa îndelungată a reacției autorităților sau amânări nejustificate, etc).

Ministerul Justiției a evidențiat că din circumstanțele cauzei și din comportamentul pasiv a intimatelor/reclamante se constată că aceasta a ascuns faptul că prin încheierea nr.078-169r/2017 din 23 ianuarie 2017 a executorului judecătoresc

Corneliu Vînaș s-a dispus încetarea procedurii de executare.

Deasemenea a concluzionat recurentul că toate cauzele intentate în temeiul Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 urmează să parcurgă trei etape de apreciere: identificarea în substanță a obiectului pretențiilor; identificarea perioadei de referință și aprecierea necesității și dacă e cazul a cuantumului satisfacțiilor echitabile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 februarie 2019.

Materialele cauzei atestă faptul că decizia instanței de apel a fost expedită părților la data de 25 februarie 2019 și a fost recepționată de recurentul Ministerul Justiției la 01 martie 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii anexată la cererea de recurs (f.d.6, vol.II).

Astfel, recursul declarat la 15 aprilie 2019, este în termen.

La 14 iunie 2019 Valentina Buzdugan a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției cu menținerea hotărârilor contestate.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul declarat de Ministerul Justiției admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432, alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118, alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la

proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130, alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură civilă, statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Materialele cauzei atestă că Valentina Buzdugan la 15 mai 2018 a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii din 04 iunie 2014 a Judecătoriei Grigoriopol, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată

Fiind investită cu judecarea prezentei acțiuni, prima instanță prin hotărârea din 08 septembrie 2018 a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acestei și constatând încălcarea dreptului reclamantei Valentina Buzdugan la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 04 iunie 2014 a Judecătoriei Grigoriopol, a dispus încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Valentinei Buzdugan a prejudiciului moral în mărime de 15324, 16 lei și a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 3000 de lei; în rest, pretenția din acțiune cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată - fiind respinsă ca neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de Ministerul Justiției, instanța de apel l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs conchide, însă, că soluția instanței de apel nu poate fi menținută, din următoarele considerente.

Astfel, din cererea de recurs depusă la 15 aprilie 2019, rezultă că Ministerul Justiției a solicitat respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 3 alin. (3) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

În conformitate cu art. 271 Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Din prevederile menționate rezultă că termenul de prescripție extinctivă poate fi aplicat numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. Însă, regula dată nu înseamnă deloc că persoana în favoarea căreia a curs termenul de prescripție nu poate să facă o astfel de cerere la o stadiu mai evoluată, adică în apel sau recurs.

În aceste circumstanțe, pentru a nu încălca dreptul părților la un proces echitabil așa cum prevede art.6 CEDO și având în vedere că solicitarea cu privire la aplicarea termenului de prescripție a fost invocată doar în instanța de recurs, fără a fi pusă în discuție în prima instanță și în instanța de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele relatate, creînd condiții obiective și reale participanților la proces, iar judecând cauza să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se casează decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Buzdugan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat